

Vervaet Gustaaf

Gustaaf werd op 27 augustus 1894 geboren te Heusden (1). Hij was de tweede zoon van Petrus Francis Vervaet en Constantia Gabriël. Het gezin Vervaet was een landbouwersgezin. Zijn moeder overleed te Heusden op 5 december 1912. De ongehuwde Gustaaf was landbouwer. Hij woonde met zijn vader en zijn broers op de wijk 'Dries' in de Rendekensstraat (2).

Gustaaf behoorde tot de militielichting 1914 en kwam op 20 september 1914 in actieve dienst. 23 en 27 september worden echter ook vermeld. Tot februari 1915 kreeg Gustaaf zijn opleiding in het Opleidingscentrum van Caen (3). Op 25 februari 1915 kwam Gustaaf als 'soldaat tweede klasse' met stamnummer 29550 terecht bij het 1ste Regiment Jagers te Voet (4). Hij maakte deel uit van de 4de Compagnie van het 1ste Bataljon. Op dat moment begon voor de soldaten een rustpauze na een periode aan het front in de ondersector van Pervijze (5). Gustaaf had dus een rustig begin aan het front.

Vanaf eind oktober 1914 was de oorlog vastgelopen in een uitzichtloze stellingenoorlog. Zoals overal aan het front stonden de soldaten van het 1ste Regiment Jagers te Voet in voor de bewaking van de loopgraven. Ze moesten echter ook zware werken uitvoeren die door de penibele situatie aan het front absoluut noodzakelijk waren. Werkzaamheden, wacht lopen en korte rustperiodes wisselden mekaar af. Door het drassige en open terrein werden alle verdedigingswerken uitgevoerd met 'aangevoerde' materialen. Deze werken gebeurden soms op minder dan vijftig meter van de vijandelijke linies en vaak op plaatsen die regelmatig werden beschoten. De patrouilles, verkenningen en bevoorrading (met munitie en voedsel) konden alleen 's nachts gebeuren. Vaak lagen de aanvoerwegen, de pistes en de loopbruggen onder Duits mitrailleur- of artillerievuur (5). Het leven in slijk en water, onvoldoende voeding, de erbarmelijke staat van de uitrusting, het ontbreken van nieuws van familie en vrienden in bezet gebied en de Duitse aanvallen waren de beproevingen die de soldaten moesten doorstaan (6).

Ondanks de laconieke officiële mededelingen was het leven in de loopgraven in de periodes zeker niet vrij van gevaar. Hier en daar probeerde men toch terrein te

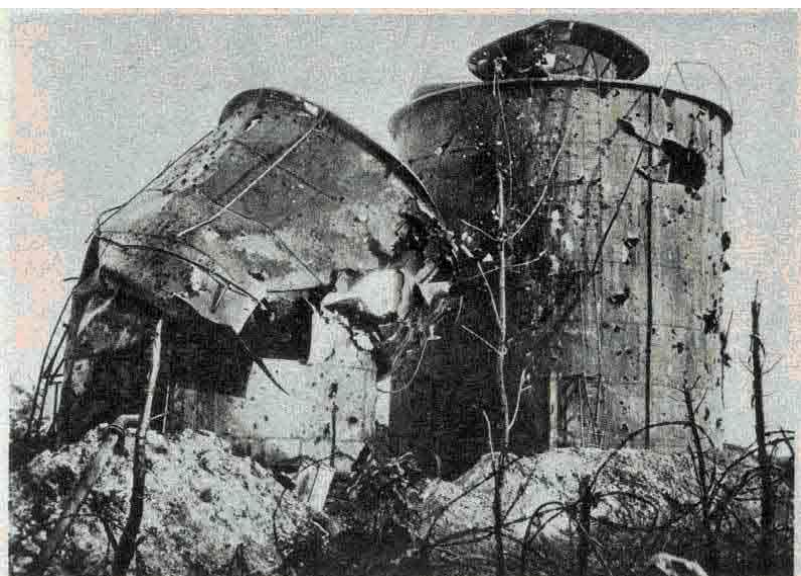
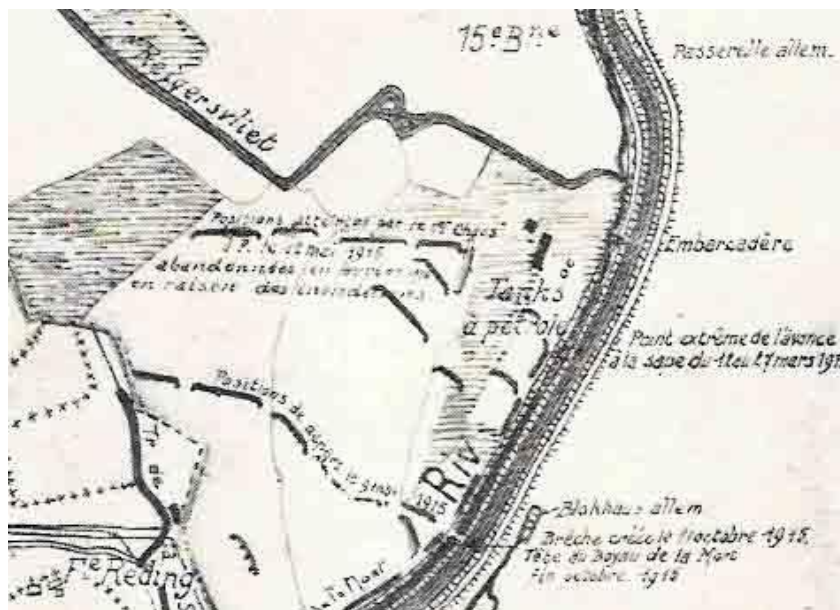

winnen op de tegenstander door boerderijen en huizenblokken die boven het water uitstaken, in te palmen. En de Duitsers probeerden natuurlijk hetzelfde te doen. Gustaaf en de andere soldaten van zijn regiment waren van 3 tot 21 maart 1915 aan het front in de ondersector Oostkerke. Dan volgden zeven dagen rust. Van 28 maart lagen ze in stelling in de ondersector Stuivekenskerke. (5)

Situatie ter hoogte van Oostkerke en Stuivekenskerke (ten noorden van Dixmude) (7)

Op 14 april werden ze daar afgelost. De soldaten kregen weer enkele dagen rust. En op 22 april was het 1ste Regiment Jagers te Voet weer in de ondersector van Oostkerke aanwezig (5). In de nacht van 9 op 10 mei moest een groepering van drie compagnies (onder hen ook de 4de Compagnie met Gustaaf) een Duitse stelling ('de Petroleumtanks') aanvallen. Deze stelling bevond zich op de linkeroever van de IJzer ongeveer 700 meter ten noorden van mijlpaal 16. (8)

Schets van de situatie voor de raid van mei 1915 (8)

De 'Petroleumtanks': Duitse stelling op de linkeroever van de IJzer ten noorden van Diksmuide gezien vanuit twee verschillende hoeken links (9) en onder (10)

De aanval over een onderwater gelopen terrein dat door diepe grachten was ingesneden, mislukte. Op minder dan 75 meter van het doel stopten Duitse mitrailleurs de aanval. De voorafgaande Belgische artilleriebeschieting had de Duitse lijnen niet genoeg getroffen. In de nacht van 10 op 11 mei en nog een keer in de nacht van 11 op 12 mei voerden dezelfde eenheden (nu versterkt met pelotons van het 2de Bataljon) de aanval opnieuw uit. Ze boekten een beetje terreinwinst maar het eigenlijke doelwit kon niet veroverd worden. De stellingen die hier bereikt werden, lagen aan de basis van de stelling die later de tragische naam 'Dodengang' kreeg. De Duitse stelling van 'de Petroleumtanks' bleef een voortdurende dreiging voor de Belgische stellingen. (5)

Tijdens deze nachtelijke gevechten verdween Gustaaf (3). Anderzijds zou het kunnen dat Gustaaf nog naar het hospitaal is overgebracht (11). Maar verder is daar wel geen sprake meer van. Omdat er geen overlijdensakte werd opgesteld sprak de Rechtbank van Eerste Aanleg op 3 maart 1925 een vonnis op rekwest uit dat het 'volgens bijgaande stukken het voor vaststaand dient gehouden dat' Gustaaf sneuvelde te Oostkerke op 11 mei 1915 (12). Het bidprentje hield op de gemeente Heusden Gustaaf in ere. Aan Gustaaf werden geen frontstrepen toegekend (3).

*D.M. 1er ch. à p. 3/10/22 fekte en retour, 22de mutation
le 11-5-15 à l'hôpital au diorama (E)*

*1er ch. à p. 3/10/22 question^{2e} en retour, 22^{de}
mutation le 11-5-15 à l'hôpital (E)*

Detail uit de Fiche Dienst Oorlogsgraven: op twee dagen tijd twee verschillende versies (11)

Gedenkplaat aan en evocatie van de 'Petroleumtanks' langs de IJzerdijk (foto Luc Donners, 2017)

Bidprentje van Gustaaf (13)

De soldaat in den slag gewond, is roemweerdig en verdient allen lof wanneer hij zijn bloed voor eene heilige zaak vergiet. *H. Chrys.*

BID VOOR DE ZIEL

van **Gustaaf VERVAET,**

soldaat bij het 1 regiment Jagers te voet, zoon van Petrus en van wijlen Constantia Gabriël, geboren te Heusden den 27 Augusti 1894 en gevallen op het veld van eer voor het Vaderland te Oostkerke den 10 Mei 1915.

Hij gaf zijn leven voor eene heilige zaak: het heil van het Vaderland. Ook troost ons de blijde hoop dat hij door zijne zelfopoffering het land van eeuwig geluk is ingetreden.

Bemide Vader, Geliefde Bloedverwanten, ik ha! God gesmeekt om U te mogen wederzien. Maar de Heer heeft het anders geschikt... Zijne heilige wil geschiede. Wij zullen elkander weder vinden bij den God van vrede, waar noch scheiding, van dood meer bestaat.

GEBED: O Jesus, die stervend aan het Kruis hangt, terwijl uit uwe wonden de zaligmaking der menschen nederdruipt: Wij bidden U, laat uit de bloedige wonden van uw Goddelijk Hert eenige druppelen vallen op de zielen der menigvuldige helden die hun bloed offerden voor ons allen. Zuiver ze door de Kracht van uw kostbaar Bloed en neem ze allen op in uwen vaderlijken schoot.

R. I. P.

Ecclia. Bloed Rombaut Heusden

Noten

- 1 Burgerlijke Stand Heusden, Geboorteakte 1894/86, Gemeentelijk Archief Destelbergen
- 2 Bevolkingsregister Heusden 1910-1920, boekdeel 4 f° 134, Gemeentelijk Archief Destelbergen
- 3 DHRG - HRA-E/N Arch. Evere, dossiernummer 2401204
- 4 Regimentsboeken 1ste Regiment Jagers te Voet, Koninklijk Legermuseum Brussel
- 5 Historique des 1er et 4eme Chasseurs à Pied, Koninklijk Legermuseum Brussel, Au-9311
- 6 Historique du 1er Régiment de Chasseurs à Pied (VICI nr 37), Koninklijk Legermuseum Brussel, Au-27618
- 7 La Belgique et la Guerre III, Les opérations militaires. Koninklijk Legermuseum Brussel
- 8 De Legerbode, n°773, 01 december 1921
- 9 http://s704.photobucket.com/user/westhoek_fotos/media/Diksmuide/Detweevernieldepetroleumtanks.jpg.html
- 10 <http://www.be14-18.be/nl/defensie/de-dodengang> (geraadpleegd op 9 april 2017)
- 11 Fiche Dienst Oorlogsgraven (<http://files.warveterans.be/pdf/A63/35901.PDF> - geraadpleegd op 9 april 2017)
- 12 Burgerlijke Stand Heusden, Overlijdensakte 1925/11, Gemeentelijk Archief Destelbergen
- 13 Verzameling Herman De Clerck (Pervijze)